

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P.**, bytom **K.**, proti žalovanému: **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice**, so sídlom Staničné námestie č. 9, 042 11 Košice, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. K2/2011/15746/2-Heg. z 09.09.2011, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2011-14 zo dňa 16. novembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 7S/107/2011-14 zo dňa 16. novembra 2011 **m e n í** tak, že konanie **z a s t a v u j e**.

Po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania sa vec **p o s t u p u j e** Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Špitálska č. 8, Bratislava na ďalšie konanie.

Žalobcovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

1. Krajský súd v Košiciach napadnutým uznesením č. k. 7S/107/2011-14 zo dňa 16. novembra 2011 zastavil konanie a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie zdôvodnil tým, že žalobca podal žalobu o preskúmanie prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu, proti ktorému ešte bolo možné podať odvolanie na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Košice (ďalej len ÚPSVaR Košice). Išlo teda o rozhodnutie, ktoré nemôže byť predmetom preskúmavania súdom.

3. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal, že so stanoviskom krajského súdu nesúhlasí a žiada o preskúmanie rozhodnutia ÚPSVaR Košice s tým, že žiada, aby súd zabezpečil jeho komplexné vyšetrenie zdravotného stavu. Ďalej uviedol, že vychádzal z poučenia ÚPSVaR Košice, podľa ktorého predmetom preskúmavania jeho práv sa môže domáhať aj na súde, a preto využil túto možnosť na odstránenie nedostatkov v jeho veci. Žiadal, aby konajúci súd zrušil rozhodnutie krajského súdu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je z iných dôvodov opodstatnené.

5. Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa Druhej hlavy Piatej časti Občianskeho súdneho poriadku to, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť (§ 247 ods. 2 O.s.p.).

6. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca sa žalobou z 27.09.2011 domáhal zrušenia rozhodnutia ÚPSVaR Košice č. K2/2011/15746/2-Heg. zo dňa 9.9.2011. Rozhodnutie obsahuje poučenie v znení :

“Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice. Právoplatné rozhodnutie je podľa § 54 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov preskúmateľné súdom.“

7. Veľmi významným ukazovateľom schopnosti vykonať súdny prieskum napadnutého rozhodnutia správneho orgánu sú podmienky konania, medzi ktoré najmä patria pôsobnosť a právomoc všeobecných súdov vo veci poskytovať požadovanú súdnu ochranu (čl. 46 a nasl. ústavy)

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

8. Pri odstrániteľných nedostatkoch v podmienkach konania je súd povinný účastníka konania informovať o ich výskyte a primerane poučiť o možnosti ich odstránenia. Neodstrániteľné nedostatky v podmienkach konania sú prekážkou na ďalšie pokračovanie súdneho konania.

Podľa § 104 ods. 1 OSP ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

9. Ak konajúci súd dospeje k názoru, že podanie na súd bolo predčasné, nakoľko súdnemu konaniu malo predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu.

Podľa § 4 ods. 6 písm. c) zákona č. 453/2003 Z.z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a neustrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

10. Každé poučenie orgánom štátnej moci alebo orgánom verejnej správy musí byť pre jeho adresáta jasné bez možnosti dvojzmyselnosti výkladu obsahu alebo cieľa poučenia, a už vôbec nie zmätočné, tzn. také, aby sa získala rovnováha medzi pozíciou orgánu, u ktorého znalosť práva je legitímne očakávaná (*iura novit curia*), a pozíciou účastníka, kde sa iba predurčuje znalostná fikcia (*ignorantio iuris neminem excusat*). Iný prístup k poučovaniu účastníka by viedol k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

11. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je preto nutné každé podanie účastníka správneho konania v zmysle čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky preverovať aj z toho hľadiska, či vzhľadom na obsah poučenia nemohlo dôjsť k jeho nepochopeniu a následnému nesprávnemu, avšak nie nezákonnému zaslaniu podania na vecne nepríslušný správny súd.

12. Pokiaľ správny orgán, napriek skutočnosti, že zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ustanovenie (§ 70) o preskúmaní rozhodnutí správnych orgánov súdom včleňuje až do 5. Oddielu Štvrtej časti, už v neprávoplatnom rozhodnutí na prvom stupni, takéto poučenie vykoná, potom nenaplní účel sledovaný v § 47 ods. 4 Správneho poriadku, lebo toto ustanovenie je aplikovateľné iba v prípade, že súdny prieskum je po vydaní rozhodnutia **priamo** prípustný. Navyše takéto poučenie o súdnom prieskume už v prvostupňovom

rozhodnutí, je zmätočné a ľahko môže viesť k nesprávnemu pochopeniu zamýšľaného obsahu poučenia. Poučenie o možnosti súdneho prieskumu rozhodnutia správneho orgánu je preto očakávané najmä v poučení druhostupňového správneho orgánu, resp. v osobitných situáciách u prvostupňových rozhodnutí.

13. Skutočnosť, že žalobca nepodal odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu, vzhľadom na zmätočné poučenie správneho orgánu, mu v zmysle čl. 12 ods. 4 ústavy nemôže byť na ujmu.

14. Návrh na preskúmanie rozhodnutia ÚPSVaR Košice podaný žalobcom na krajský súd, preto posúdi odvolací správny orgán, ktorým je Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, ako odvolanie proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu a o tomto odvolaní rozhodne.

15. Najvyšší súd Slovenskej republiky vzhľadom na uvedené zmenil uznesenie krajského súdu tak, že konanie o predmetnom návrhu podľa § 104 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. zastavil a postúpil vec príslušnému orgánu.

16. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a podľa § 250k ods. 1 O.s.p., keďže žalobca si v konaní trov odvolacieho konania neuplatnil.

Poučenie : Proti tomuto uzneseniu **nie je** prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2012

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová